

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΔ'.

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἰκαστ. ἔτους καὶ εἶναι ἰτησίαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

27 Σεπτεμβρίου 1887

ΑΙ ΑΝΤΙΖΗΛΟΙ

Ἑπαρχιακὴ ἠθογραφία.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἡ οἰκογένεια τοῦ κυρίου Ματθία διετέλει εἰς φιλικωτάτας σχέσεις πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Καπετάν Κωσταντῆ. Οἱ δύο οἰκογενειάρχαι ἦσαν παλαιοὶ φίλοι, γνώριμοι πρὸ τῆς Ἑπανάστασεως, καὶ γείτονες κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐν Σύρῳ ἐγκαταστάσεως αὐτῶν. Ὁ κύριος Ματθίας εἶχε μέγα κατὰστημα πανικῶν· ἐφημίζοντο δὲ τὰ ἐμπορεύματα αὐτοῦ ὡς ἀγγλικά καὶ ἐπρομήθευε τοιαῦτα οὐ μόνον ἐν Σύρῳ καὶ ταῖς λοιπαῖς νήσοις τοῦ Αἰγαίου, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀπώτατα πολλάκις μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἐθεωρεῖτο ἐκ τῶν εὐπορωτάτων τῆς νήσου καὶ αἱ θυγατέρες αὐτοῦ ἐμετροῦντο μεταξὺ τῶν πολυγέρων νυμφῶν, ἐνῷ ὁ υἱὸς του ἀφ' ἐτέρου, ὁ κομψευόμενος κύριος Ἀχιλλεὺς, ἦτο ὁ περιζήτητος γαμβρὸς τοῦ τόπου.

Ἐκ τῶν θυγατέρων του ἡ Ἑλένη ἦτο εἰκοσαέτις, ξηρά, εἰς ἄκρον ὥρᾳ καὶ πεφημισμένη διὰ τὴν μεγάλην ῥίνα. Τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο συνδυάζοντες πρὸς τὴν μετρητὴν προῖκα οἱ νέοι ἐκάλουν τὴν κόρην τοῦ κ. Ματθία μεταξὺ τῶν χρυστῆν μεκετάσαν. Ἡ νεωτέρα Καλλιόπη δεκαοκταέτις, εὐσαρκος, ξανθὴ καὶ ῥοδοκόκκινος, ἦτο ἡ ἀντίθεσις τῆς ἀδελφῆς. Ἀλλ' ἂν ἐκείνη ἦτο πεφημισμένη διὰ τὴν μεγάλην ῥίνα, αὐτὴ ἦτο ὄνυμαστὴ διὰ τὴν μεγάλην ζωρότητα. Προῶρως ἀναπτυχθεῖσα καὶ προκαλοῦσα, ἐνῷ ἦτο δωδεκαέτις μόλις, τὴν προσοχὴν τῶν νέων διὰ τῶν ὑπὸ τὴν βραχεῖαν ἐσθῆτα προβαλλουσῶν τορευτῶν κνημῶν καὶ τοῦ ἀπωθούντος τὸ περιστήθιον εὐπαγοῦς κόλπου, ἀπέκτιψε τάσεις εὐθύς πρὸς φιλαρέσκειαν καὶ ἐρωτοτροπίαν καὶ τὰ πρῶτα ἐρωτικὰ γραμμάτια ἔγραψεν ἔτι ἐπὶ τῶν σχολικῶν θρανίων. Ἀλλὰ ἡ ἐλαφρότης τῆς κεφαλῆς οὐδόλως ἐμείου τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδιάς. Ἡ Καλλιόπη εἶχε καρδίαν πολὺ καλλιτέραν τῆς ἀδελφῆς.

Ἡ Ζωὴ ἦτο φίλη τῶν θυγατέρων τοῦ κ. Ματθία, δηλαδὴ φίλη μὲ τὴν σύγχρονον σημασίαν τῆς λέξεως. Ἐβλέποντο συχνὰ καὶ ὁσάκις συνην-

τῶντο δὲν παρέλειπον τὰ ἀπαραίτητα ἡχηρὰ φιλήματα, ἐφλυάρουν ἐπὶ ὥρας, ἐκρυφομίλουν καὶ ἐγέλων, καὶ ὕστερον ἡ μὲν Ζωὴ εὗρισκεν ὅτι ἡ Ἑλένη εἶνε ἔχιδνα φαρμακερὰ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς καλὴ ἀλλὰ τρελλή, αἱ δὲ ἀδελφαὶ ἔλεγον μεταξὺ τῶν ὅτι ἡ κόρη τοῦ Καπετάν Κωσταντῆ εἶνε μία ξιπασμένη διὰ τὴν εὐμορφίαν της καὶ ὅτι κάμνει τάχα τὴν ὁσίαν Μαρίαν. Προσέθετε δὲ ἡ Ἑλένη πάντοτε ὅτι δὲν τὴν χωνεύει καθόλου. Ἡ Καλλιόπη ὅμως μεθ' ὅλας τὰς ἐπικρίσεις αὐτῆς δὲν διέκειτο ἐχθρικῶς πρὸς τὴν Ζωήν.

Ὁ ἀδελφὸς τῶν Ἀχιλλεὺς ἦτο κενὴ κεφαλὴ διηρημένη ἔξωθεν εἰς δύο ἴσα μέρη ὑπὸ εὐθυτάτης χωρίστρας καὶ φυσιογνωμία βωδῆ. Ἠγάπα τὴν πρωτοτυπίαν ἐν τῇ ἐνδυμασίᾳ καὶ συνήθως ἐφόρει χρώματα πολὺστικτα σαυροειδῆ. Οἱ φιλοσκόμμονες ἐκάλουν αὐτὸν γουστερίτσαν. Περιώνυμος διὰ τοὺς χαιρετισμοὺς καὶ τὰς βαθείας ὑποκλίσεις ἐκάλυπτεν ὅλας τὰς φυσικὰς καὶ ἐπικτήτους χάριτας διὰ τοῦ πατρικοῦ πλοῦτου. Ἐλέγετο δὲ ὅτι ἔκαμνε τὰ γλυκὰ μάτια εἰς τὴν Ζωήν, ἥτις ὅμως ἀπέκρουεν αὐτόν. Καὶ αἱ ζηλόφθονοι μητέρες ἐψιθύριζον.

— Τῆς ἔξυνοφαίνεται τάχα! ποῖον θὰ πάρῃ; Κρίμα ποῦ δὲν ἔχει ὁ Ὀθων κανένα γυιὸ νὰ τῆς στείλῃ προξενιά...

Ἡ Κυρία Μαριγῶ, ἡ σύζυγος τοῦ κ. Ματθία, ἦτο Τηνια, τύπος εὐθύτητος, εὐλαβῆς καὶ ἀγαθωτάτη γυνή.

Ἐν τῷ ἐνοριακῷ νῶ τὸ στασίδιον αὐτῆς ἦτο πλησίον τοῦ στασιδίου τῆς Κυρίας Ἀγγελικῆς, καὶ αἱ δύο παλαιαὶ γειτόνισσαι πολλάκις ἀντήλλασσον μεταξὺ δύο σταυροκοπημάτων λόγους τινὰς, ἀναγομένους συνήθως εἰς τὸν κύκλον τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας.

— Πῶς πῆγε τὸ γλυκὸ σου προχθές, κυρὰ συμπεθέρα;

— Ἔτσι κ' ἔτσι· σὰν νὰ ζαχάρωσε ἓλιγο.

Ἡ:

— Κάναμε δὲ χθές τὴν πῆττα ποῦ μ' ἀρμήνεψες, μὰ ποῦ ἡ δική σας, εἶχε ἄλλο γούστο!...

— Δὲν θὰ πέτυχε τὸ φύλλο ἢ ὁ φούρνος δὲν θ' ἔχε πυράδα ὅση χρειάζεται.

Ἀλλὰ τὴν Κυριακὴν ἐκείνην τοῦ αὐγούστου μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ἡ κυρία Μαριγῶ σύρασε

ἐλαφρῶς τὴν χειρίδα τῆς γείτονος ἤρξατο καινοφανοῦς ὅλως συνδιαλέξεως.

— Σοῦ εἶπε τίποτε ὁ Καπετάν Κωσταντῆς ;

— "Οχι· σὺν τί νὰ μοῦ πῇ ;

— Χθὲς βράδῃ τὰ συμφώνησαν μὲ τὸν 'δικό μου νὰ πάμε ἔξω μεθαύριο ποῦνε γιορτὴ, νὰ πάρουν καὶ τὰ κορίτσια 'λίγον ἀέρα . .

Ὁ διάκονος κωδωνίζων τὸ θυμιατήριον διέκοψε τὴν συνδιάλεξιν, ἣτις ἐπανελήφθη μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας.

— Τί μοῦλεγεσ λοιπὸν ; ἠρώτησεν ἡ κυρὰ 'Αγγελικὴ, ἐλεοῦσα ἅμα τὸν παρὰ τὴν θύραν τοῦ ναοῦ ἐπαιτοῦντα χωλόν.

— Νὰ ! πῶς εἵμαστε γιὰ ἔξω μεθαύριο καὶ ἤθελα νὰ συμφωνήσωμε τί θὰ πάρετε σεῖς καὶ τί ἐμεῖς.

— Μὰ πρῶτα πρῶτα πῶς θὰ πάμε, μὲ βάρκα ἢ μὲ γαϊδουράκια ;

— Ὁ Καπετάν Κωσταντῆς μὲ τὰ κορίτσια, τὸν 'Αχιλλέα καὶ τὸν κύριον Γεώργιον θὰ πᾶν πρῶτ' πρῶτ' μὲ βάρκα γιὰ νὰ φαρῆσουν κι' ὅλα. Ἐμεῖς πάμε ἀργότερα, κατὰ τὰς ἐξῆς μὲ τὰ γαϊδουράκια· παίρνουμε μαζὺ καὶ τὰ πράματα, παίρνεις καὶ τὴ 'δική σου τὴ Φλωροῦ.

— Ἐρεῖς τί εἶνε τὸ καλλίτερο ; τ'ἀπόγεμμά νὰ πάρῃς τὰ κορίτσια καὶ ν'ἄρθετε σπῖτι νὰ τὰ συμφωνήσουσ' μὲ ἡς· χις· Νὰ 'μιλήσω πρῶτα τὸ μεσημέρι καὶ μὲ τὸν Κωσταντῆ . .

Μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφασίσθη κατὰ τὴν μετὰ μεσημβρίαν συνεδρίασιν τῶν οἰκοδεσποινῶν ἡ μὲν κυρία Μαριγῶ νὰ κάμῃ κοττόπηταν, τὸ ἀριστούργημα τῆς μαγειρικῆς αὐτῆς τέχνης, καὶ ὀρνίθια ψητὰ, ἡ δὲ κυρία 'Αγγελικὴ συναγρίδα ἢ ἄλλον τινὰ εὐμεγέθη ἰχθὺν τηγανιτὸν καὶ τοὺς περιφήμους ἐκείνους κουραμπιέδες τῆς. Ἡ δεσποινὶς Ἑλένη ὑπέμνησεν καὶ τὴν ἀνάγκην ἀλμυρῶν καὶ ξυνῶν, διότι δὲν ἠδύνατο ἄνευ αὐτῶν νὰ φάγῃ μὲ ὄρεξιν.

Αἱ τρεῖς νεάνιδες διῆλθον μέχρι τῆς ἐσπέρας ἐν τῇ ἐξώστῃ σχεδιάζουσαι τὰ τῆς μεθαυρινῆς διασκέδασεως. Τί θὰ ἐφόρουν, τίνα ὥραν ἔπρεπε νὰ ἐξυπνήσουν, ποῦ θὰ συναντηθοῦν καὶ χιλίας περιττὰς λεπτομερείας, ἐν αἷς εὐχαρίστως ἐνδιατρίβει τις προσδοκῶν ἔκτακτον τέρψιν. Ἡ Καλλιόπῃ ἐδήλωσεν ὅτι μὲ μόνον τὴν περὶ τῆς ἐκδρομῆς ὁμιλίαν ἤρχισε νὰ πεινᾷ καὶ κατέφαγεν ὀρεκτικώτατα ῥοδίνας σταφυλὰς μετ' ἄρτου νωποῦ καὶ τυροῦ ναζίου.

— Νὰ πάρωμε καὶ ἑστὴν βάρκα ἕνα καλαθάκι μὲ παξιμάδια καὶ ἄλλο τίποτε· θὰ πεινάσωμεν τόσον ποῦ ἠμποροῦμεν νὰ φάμε καὶ τὰ δολώματα καὶ τὰ ψάρια ὡμά ! παρετήρησε μετὰ χαριέσσης προνοητικότητος.

— Καὶ γιὰ τὴ βάρκα, γιὰ ταῖς συρταῖς καὶ τῆς καθηταῖς, γιὰ τὰ δολώματα ποῖος θὰ κυττάξῃ ; ἠρώτησεν ἡ αἰωνίως μεμφίμοιρος Ἑλένη.

— Καλὲ, γιὰ ὅλα αὐτὰ εἶνε ὁ πατέρας, ἀπεκρίνατο ὀργίλως πῶς ἡ Ζωὴ, ποῖος ἄλλος τὸν φθάνει ἔς τὰ θαλασσινά ; Ἐκεῖνος θὰ εὕρῃ τὸν Μπάρμπα Σταυρῆ καὶ θὰ τὰ βολέψῃ ὅλα, ἐννοήσας !

— Νὰ ρίξωμε καὶ τὸ παραγάδι, ἐφώνησεν ἡ Καλλιόπῃ.

— Βέβαια ! Θὰ ρίξῃ τὸ παραγάδι ἀπὸ βραδῆς ὁ Μπάρμπα Σταυρῆς καὶ ἐμεῖς θὰ πάμε νὰ τὸ σηκώσωμε αὐγὴ, αὐγὴ.

Ἡ Καλλιόπῃ δὲν ἐκρατεῖτο ἐπὶ τῇ νέᾳ ταύτῃ προσδοκίᾳ· ἔδραμε παιδικιώτατα νὰ εὕρῃ εἰς τὸ ἐστιατόριον τὴν μητέρα συνομιλοῦσαν μετὰ τῆς κυρίας 'Αγγελικῆς περὶ τῆς πλύσεως τῶν μαλίνων ὑφασμάτων καὶ τὰς διέκοψεν ἀποτόμως :

— Μητέρα, καλὲ μητέρα, θὰ ρίξωμε καὶ τὸ παραγάδι· θὰ εἶνε τρέλλα ! . . . ἴσως νὰ πιᾶσωμε καὶ κανένα ψάρι μεγάλο ! . .

Ἡ ἀδελφὴ μάλλον σοβαρὰ ἢ ποτε ἤλεγχε τὴν Καλλιόπῃ ἐπὶ τῇ ὑπερβολικῇ ζωηρότητι :

— 'Σὰν παιδί κάνεις, καὶ μένῃ· σὺν νὰ εἶνε πρώτη φορὰ ποῦ θὰ πᾶς ! . .

— "Οχι δὰ, θὰ κάθωμαι μὲ καταιβασμένα μοῦτρα ἄν ἐσένα . . .

— Νὰ γελῶ χωρὶς λόγον . . .

— Μὰ τί θέλεις λοιπὸν, νὰ σὲ γαργαλίσουν γιὰ νὰ γελᾷς ;

Ἡ Ἑλένη ἠτένισεν αὐτὴν βλοσυρῶς διὰ τῶν μικρῶν στακτερῶν ὀφθαλμῶν. Ἡ Ζωὴ δ' ἐνόμισε πρέπον νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν οὐχὶ ἀσυνήθη ταύτην ἀδελφικὴν διαμάχην.

— Καλὲ τί κάνετε τώρα ; καθένας ἔχει τὸ 'δικό του φυσικὸ, ἄλλος εἶνε εὐθυμος, ἄλλος σοβαρός !

— Θὰ εἶνε καὶ ὁ κύριος Γεώργιος μαζὺ ! ὑπέλαβε μετ' ὀλίγον ἡ Καλλιόπῃ. Καλὸ αὐτό· θὰ λέγῃ καὶ τίποτε νὰ περνᾷ ἡ ὥρα. Μόνον μὲ τὸν 'Αχιλλέα ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κοιμηθῇ ὀρθός. Αὐτὸς θὰ κυττάξῃ πῶς νὰ μὴ βρέξῃ ἡ θάλασσα τὰ ροῦχά του.

— Δὲν ξέμω τί βρίσκεις καὶ ἑαυτὸν τὸν 'ξιπασμένο καὶ σ' ἀρέσει, παρετήρησε πάλιν ἡ Ἑλένη πλαγίως ἀμυνομένη ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ.

— Εἶνε ἐξυπνος, διασκεδαστικός, νόστιμος . . φέμματα, Ζωήτσα ;

— Κ' ἐγὼ ἔτσι τὸν βρίσκω. ἀπεκρίνατο ἐκείνη μετὰ προσπεποιημένης ἀδιαφορίας.

— Ἐγὼ δὲν τὸν νοστιμεύομαι καθόλου· ὅλο γιὰ τὸν ἑαυτὸν τὸν λείει· ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, ἐγὼ ἔκαμα αὐτό . . .

— Σὺν δὲν θέλεις, μὴ 'μιλῇς ἐσὺ μαζὺ του· ἐγὼ θὰ καθίσω κοντά του, ἐσὺ κάνε κουβέντα μὲ τὸν ἀδελφούλη μας.

Ἡ Ἑλένη τὴν ἐκεραύνωσε διὰ τοῦ βλέμματός, ἡ Ζωὴ προφανῶς ἐστενοχωρεῖτο ἐκ τῆς παρτεινομένης συζητήσεως.

Εὐτυχῶς αἱ μητέρες ἐξεληθῆσαν εἰς τὸν ἐξώ-
στην ἤλλαξαν τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας. Μετ' ὀλί-
γον δὲ ἡ κυρία Μαριγῶ ἐνεθυμήθη ὅτι δὲν ἄ-
φησε βούτυρον διὰ τὸ φαγητὸν εἰς τὴν ὑπηρε-
τριαν καὶ πρέπει νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸν οἶκον
ἐγκαίρως.

Ἐχαιρετίσθησαν, ἐφιλήθησαν, καὶ ἡ Ζωὴ
ἀφοῦ συνώδευσε αὐτάς μέχρι τῆς ἐξω θύρας καὶ
ἐκλείσει τὸν βαρὺν μοχλὸν, βαθέως ἀναπνεύσασα
ἐψιθύρισε :

— Δόξα σοι ὁ Θεός !

Ἡ δὲ Ἑλένη καθ' ὁδὸν ἐνώπιον τῆς μη-
τρὸς πικρὰς ἀπέτεινε παρατηρήσεις πρὸς τὴν
ἀδελφὴν :

— Ἐμπρὸς εἰς τὴν φαντασμένην αὐτὴν εἶνε
περιττὸν νὰ λέγῃς ἀστείότητας γιὰ τὸν Ἀχιλ-
λέα, ἢ τὴν βλέπεις ποῦ κάνει τάχα τὴν ἀθῶα
καὶ ἀνήξερον ὅλα τὰ κομποδίνει καὶ ἔννοια σου.
Ἄμ' ἀκονίσῃ τὴ γλωσσίσσα της.....

Ε'

Ὁ Καπετὰν Κωσταντῆς ἐξύπνα πάντοτε ἀπὸ
ὄρθρου βαθέως ἐφόρει τὰς ἐμβάδας του, παλαιὰν
τινα ναυτικὴν πατατούκαν καὶ ψηλαφητὴ με-
ταβαίνων εἰς τὸ ἐστιατόριον ἤναπτε τὸν λύχνον.
Καθήμενος δ' εἴτα σταυροποδητεῖ ἐπὶ τοῦ με-
γάλου σοφᾶ ἤναπτε τὸ πρῶτον σιγάρον καὶ
ἔφθανε πολλάκις εἰς τὸ τέταρτον καὶ πέμπτον
πρὶν ἢ ὑπ' αὐτοῦ ἀφυπνιζομένη ἡ ὑπηρετρία
παρασκευάσῃ καὶ φέρῃ τὸν καφὲν ἐντὸς μεγα-
λοῦ κυπέλλου ἐκ τῶν τοῦ τείου, τὸ ποτήριον
τοῦ ὕδατος καὶ τοὺς τρεῖς βόλους ζαχάρεως.
Ὁ Καπετὰν Κωσταντῆς ἔτρωγε τὴν ζάχαριν,
ἐκένου τὸ ποτήριον τοῦ ὕδατος μονορροφητεῖ,
καὶ ἀνάπτων νέον σιγάρον ἐξ αὐτοῦ τοῦ μήπω
σθεσθέντος ἐρρόφα ἐν μακαρίᾳ ἀπολαύσει τὸν
καφέν. Μολονότι δὲ κατέβαλλε πᾶσαν προσπά-
θειαν ὅπως μὴ ἐξυπνήσῃ τὴν σύζυγον καὶ τὴν
θυγατέρα θορυβῶν, ἀλλ' οἱ ἐωθινοὶ αὐτοῦ πταρ-
μοὶ καὶ ἡ ἐκ τῆς υπερβολικῆς χρήσεως τοῦ κα-
πνοῦ χρονία βῆξ πολλάκις ἐτάραττον τὸν ὕπνον
τῶν κοιμωμένων γυναικῶν.

Ἀλλὰ τὴν πρωΐαν ἐκείνην τῆς ἐκδρομῆς μό-
λις ἐξυπνήσας ἔσπευσε ν' ἀνάψῃ ἀπὸ τοῦ καν-
δηλίου ἐν αὐτῷ τῷ κοιτῶνι τὸν λύχνον καὶ
ἐξῆλθεν εἰς τὸν διάδρομον νὰ κτυπήσῃ διὰ
τοῦ γρόνθου του τὴν θύραν τοῦ δωματίου τῆς
Ζωῆς.

— Καλὰ, πατέρα ! ἀπεκρίνατο ἡ κόρη.

Καὶ ἡ σύζυγος εἶχεν ἤδη ἐγερθῇ καὶ ἐνε-
δύετο· ἀφυπνισθεῖσα δὲ διὰ βιαίας καὶ ἐπα-
νειλημμένης κινήσεως ὑπὸ τοῦ αὐθέντου καὶ ἡ
δεκαπενταετίς Φλωροῦ, περιήρχετο ἀκτένιστος
καὶ ἀνιπτος τὸ μαγεῖριον ἐν τῇ ζάλῃ τοῦ ὕπνου
μὴ εὐρίσκουσα τὸ δαδίον, ἐν' ἀνάψῃ πυρὰν καὶ

προκαλοῦσα τὰς ὕβρεις τοῦ Καπετὰν Κωσταντῆ
λουομένου ἐν τῷ νεροχύτῃ.

Τέλος ἐξῆλθον εἰς τὴν κατωφερῇ ὁδὸν ἡ Ζωὴ
μετὰ τοῦ πατρός, ἐνῷ αἱ λαλιαί, τοῦ ἐν τῷ ὄρ-
νιθῶνι ἀλέκτορος καὶ ἡ ὠχρίῳσα ἐπὶ τοῦ λευ-
κάζοντος οὐρανοῦ σελήνῃ ἀνῆγγελλον τῆς ἡοῦς
τὴν προσέγγισιν. Κατὰ τὰ συμπεφωνημένα θὰ
διήρχοντο τῆς οἰκίας τοῦ κ. Ματῥία, ἵνα πα-
ραλάβωσι καὶ τοὺς ἄλλους, τὸν δὲ Γεώργιον
κατοικοῦντα παρὰ τὴν ἀκτὴν ἀνέλαβε νὰ ἐξυ-
πνήσῃ καὶ ὁδηγήσῃ ὁ λεμβοῦχος Μπάρμπα
Σταυρῆς, ὁ παλαιὸς ναύτης τοῦ Καπετὰν Κω-
σταντῆ.

Τὰ παράθυρα τοῦ οἴκου ἦσαν φωτισμένα, ση-
μεῖον ὅτι ἐγκαίρως εἶχον ἐξυπνήσῃ οἱ ἐν αὐτῷ,
ἀλλ' ὅταν ἐκτύπησε τὸ ρόπτρον τῆς θύρας ἡ
Ζωὴ, ἐπρόβαλεν ἡ Ἑλένη ἀνέτοιμος ἔτι :

— Καλημέρα, καλημέρα ! δὲν ἀνεβαίνετε
μιὰ στιγμὴ ἐπάνω ;

— Μὰ τί νὰ κάνωμεν ἐπάνω ; ἀπεκρίνατο
ξηρῶς ὁ Καπετὰν Κωσταντῆς, ὁ σκοπὸς εἶνε νὰ
μὴ χασομεροῦμε. Κάνετε γρήγορα !

Καὶ ἐπειδὴ ἡ καθυστέρησις παρετεινετο, ἤρ-
χισε νὰ κρούῃ ἀνυπομόνως διὰ τῆς βακτη-
ρίας τὰς πέτρας τῆς ὁδοῦ, καὶ τέλος μὴ μα-
λασσόμενος ἐκ τῶν λόγων τῆς θυγατρὸς ὀργίλως
ἔκραξε :

— Ὁρθετε λοιπὸν ἢ νὰ φύγωμε ;

Ἠκούσθησαν τέλος βήματα ἐπὶ τῆς κλίμα-
κος καὶ ἐνεφάνη πρώτη ἡ Καλλιόπη καὶ μετ'
αὐτὴν ὁ Ἀχιλλεὺς· τελευταία ἡ Ἑλένη.

Αἱ ἀδελφαὶ ἐφόρου ψιαθίνους πῖλους πλατυ-
γύρους διὰ τὸν ἥλιον, πρωτοφανεῖς ἐν τῇ νήσῳ,
οὓς εἶχε λάβει ὡς δεῖγμα ὁ πατήρ. Ὁ δὲ ἀ-
δελφὸς τὰ προσφιλῆ του ἀγγλικά ἐνδύματα, ἰ-
διόρρυθμον ναυτικὸν κοῦκκον, λευκὸν ἀλεξήλιον
καὶ χειρόκτια κίτρινα. Ταῦτα προὐκάλεσαν εὐ-
θὺς τὰ σκώμματα τοῦ ναυτικοῦ :

— Κᾶτι, κύρ' Ἀχιλλεῖα, μὲ τὰ χειρόκτια ἔς τὴ
θάλασσα ; Μὴ θαρρῆς πῶς εἶνε μπάλος τὸ
ψάρεμμα ! . . .

— Ξεύρετε, τὰ ἐφόρεσα ἴσα ἴσα γιὰ τάγκι-
στρια . . . ἐπειδὴ ἀγκυλώνουν . . .

— Ἔτσι, παιδί μου ; πολλὰ ψάρια θὰ πιά-
σῃς ! . . .

Ἡ λέμβος ἀνέμενε προσωρισμένη παρὰ τὴν
ἐξοδὸν τοῦ λιμένος, ἦτο δὲ ἤδη ἐντὸς αὐτῆς
ὁ Γεώργιος κρατῶν μικρὸν ἰταλικὸν σιγάρον εἰς
τὸ στόμα. Ὁ Μπάρμπα Σταυρῆς ὡς εἶδεν ἐρ-
χομένους καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνέσυρε τὴν μεγάλην
δικτυωτὴν ἀπόχην περιέχουσαν τὰς διὰ δολῶ-
ματα γαρίδας καὶ ἐκένωσε ταύτας ἐντὸς καλα-
θίσκου. Ἐν ἐτέρῳ ἀβαθεῖ καλαθίσκῳ ἦσαν συσ-
σωρευμένοι αἱ καθηταὶ καὶ αἱ συρταὶ καὶ οἱ φε-
λοὶ καὶ τὰ ἀγκιστρα.

Ὁ Γεώργιος ἦτο ἤδη γνωστὸς τῇ οἰκογενείᾳ

τοῦ κ. Ματθία, καὶ εἶχεν ἐπισκεφθῇ ταύτην ἀπαῖ· τὸν Ἀχιλλέα ἄλλως ἔβλεπε πολὺ συχνὰ ἐν τῷ καφενείῳ καὶ κάποτε ἐκὼν ἄκων ἔπαιζε μετ' αὐτοῦ δόμινον.

Πρῶτῃ ἔσπευσε νὰ πηδήσῃ ἐντὸς τῆς λέμβου ἢ ζωηρὰ Καλλιόπῃ, καὶ ἂν ὁ Γεώργιος δὲν ἐκράτει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βραχίονος θὰ ἔπιπτεν εἰς τὴν θάλασσαν :

— Ἐτρεξα γιὰ νὰ πιάσω θέσιν κοντὰ σας, εἶπε πρὸς τὸν νέον προσβλέπουσα αὐτὸν κατὰ πρόσωπον.

— Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐκτίμησιν, ἀλλ' ἐκοντεύσατε νὰ πιάσετε θέσιν κοντὰ ἑστὰ ψάρια !

Ἐπλησίασαν καὶ οἱ λοιποὶ, οὓς ὁ Γεώργιος ἐχαιρέτιζεν ἐπανειλημμένως ἀποκαλύπτων τὴν κεφαλὴν. Ὁ Καπετὰν Κωσταντῆς ἐκαθέσθη παρὰ τὸ πηδάλιον καὶ πρὸς τ' ἀριστερὰ αὐτοῦ ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Καλλιόπῃ, δεξιὰ δὲ οἱ λοιποὶ· πρώτη ἡ Ἑλένη, μετ' αὐτὴν ἡ Ζωὴ καὶ ὁ Ἀχιλλεύς τελευταῖος.

— Τί λές, Σταυρῇ, δὲν μᾶς παίρνει τ' ἀπόγειο ν' ἀνοίξωμε τὸ πανί ; ἠρώτησεν ὁ πρῶν πλοίαρχος τὸν λεμβοῦχον.

— Τοῦ κάκου, καπετάνιε, μὲ τὴν αὐγὴ ξεθυμαίνει καὶ αὐτό. Καὶ ὁ Μπάρμπα Σταυρῆς ἀνέλαβε τὰς κόπας διὰ τῶν νευρωδῶν χειρῶν.

Ἡ πρωΐα ἐκείνη τοῦ αὐγούστου ἦτο ἐξόχως ὠραία. Τὸ Αἰγαῖον ἠπλοῦτο γαλακτώδες, μόλις ρυτιδούμενον εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ὑπὸ τῆς λιποψυχούσης ἀπογείου αὔρας. Πέραν ἐφαίνοντο αἱ ἄλλαι νῆσοι ἐν σκιερᾷ τινι ἀποχρώσει ἀποτυπούμεναι εἰς τοῦ ὀρίζοντος τὰ βάθη. Ῥοδόχρους ἀνεπετάννυτο ἢ ἀνέφελος ἀνατολὴ καὶ ἀνωφελὴς ἤδη ἐπλανᾶτο πρὸς τὴν δύσιν ὁ ἡκρωτηριασμένος δίσκος τῆς Σελήνης. Ὅπισω ἐφαίνοντο οἱ τελευταῖοι τῆς πόλεως οἰκοί, ἀνοίγοντες ποῦ καὶ ποῦ ὡς νυσταλέα βλέφαρα τὰ κλειστὰ παράθυρά των. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος προσωρισμένου αὐστριακοῦ ἀτμοπλοίου οἱ ναῦται ἀνυπόδητοι ἔπλυνον τὸ δάπεδον. Μία γολέττα ἐξω τοῦ λιμένος ἴστατο ὡς ἀπόπληκτος, στερουμένη ἀνέμου ὅπως προχωρήσῃ.

Ὁ Καπετὰν Κωσταντῆς καθίστατο ἐντελῶς διάφορος ἄνθρωπος ἐν τῇ θαλάσσῃ. Μετὰ τῶν καταστίχων καὶ λογαριασμῶν κατέλειπεν ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ τὸ αὐστηρὸν καὶ περίφροντι ὕφος καὶ ἀνελάμβανε τὴν ἱλαρότητα γνησίου ναυτικοῦ. Ἡ θάλασσα, ἥτις τὸν ἐδέχθη ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς μεράκιον ἔτι, ἡ θάλασσα ἥτις τὸν ἀνέθρεψε διὰ τοῦ ἄλμυροῦ της φίλτρου, ἡ θάλασσα αὕτῃ, ἐν ἣ ἡγωνίσθη καὶ κατὰ τῶν ἀνέμων καὶ κατὰ τῶν Τούρκων ἐπὶ τόσους χρόνους, παρεῖχε τῷ γηραιῷ ναυτικῷ γλυκυτάτας συγκινήσεις καὶ νῦν ὅσakis ἐφέρετο ἐπ' αὐτῆς πηδαλιουχῶν τὴν λέμβον τοῦ Μπάρμπα Σταυρῆ. Τὸ ἔρρυθμον πλατάγημα τῶν κωπῶν ἐπὶ τοῦ ὕδατος, οἱ τριγμοὶ

τῶν σκαλμῶν, ὁ κελαρυσμὸς τῆς τρόπιδος, ἐβαυκάλουν αὐτὸν ὡς ἡ περιπαθεστάτη μουσική.

Καὶ τὴν πρωΐαν ἐκείνην ἡ ὄψις τοῦ Καπετὰν Κωσταντῆ ἐφαιδρύνθη εὐθὺς ὡς ἡ λέμβος ἀπεμακρύνθη τῆς βραχῶδους ἀκτῆς· ὠμίλει πολὺ, ἥστειεύετο, ἀφηγεῖτο παλαιὰ θαλασσινὰ ἐπεισόδια. Ἀλλ' ἡ Ζωὴ ἦτις ἐν τῇ θαλάσσῃ συνεμερίζετο πληρέστατα τοῦ πατρὸς τὰ αἰσθήματα, ἦτο νῦν κατ' ἐξαιρέσιν κατηφὴς καὶ σιωπηλή. Ὁ Γεώργιος παρετήρησε τοῦτο καὶ ἠρώτησε :

— Τί ἔχετε ; εἰσθε σήμερον χωρὶς ὄρεξιν.

— Ὅχι δᾶ, ἀλλὰ μὲ τὴν ιδέαν τῆς ἐκδρομῆς δὲν ἐκοιμήθην σχεδὸν τὴν νύκτα. Ὁ θαλασσινὸς ἀέρας θὰ μοῦ δώσῃ ὄρεξιν σιγά, σιγά.

Ἡ αἰτιολογία δὲν ἦτο βεβαίως ἀληθής. Πῶς ἡδύνατο ἡ ταλαίπωρος κόρη νὰ εἶνε εὐθυμος ἐν ὅσῳ τὸν μὲν Γεώργιον ἔβλεπε τείνοντα εὐχαρίστως τὸ οὖς εἰς τὰς τολμηρὰς ἀνοησίας τῆς τρελλῆς Καλλιόπης, αὐτὴ δὲ ὑφίστατο τὰς πлагίας διὰ μωρῶν λόγων καὶ βλεμμάτων αἰσθηματολογίας τοῦ παρακαθημένου υἱοῦ τοῦ κ. Ματθία ; Ἡσθάνετο πεπιεσμένην ὑπὸ ἀφορήτου τινὸς βάρους τὴν καρδίαν καὶ ἐπεθύμει νὰ ἦτο που μόνῃ, ἐντελῶς μόνῃ, καὶ νὰ ἡδύνατο ἐλευθέρως νὰ κλαύσῃ.

Γ'.

— Εἶνε μακριὰ ἀπὸ δῶ τὸ παραγάδι, Σταυρῇ;

— Ὅχι, καπετάνιε, ἔδαπ᾽ ἔπισω ἀπ' τὸν κάθο, κατὰ τὸ λιμανάκι.

Μετ' οὐ πολὺ ἐπεφάνη ὡς φαλακρὰ κεφαλὴ ἐπιπλέουσα ἢ μεγάλη ὑδροκολοκύνθη, πρὸς ἣν ἦτο δεδεμένον τὸ παραγάδι, καὶ ὁ ναυτικὸς διηύθυνε πρὸς ταύτην τὸ πηδάλιον. Εὐθὺς δὲ ὡς προσήγγισεν ἡ λέμβος, ἐλαφρὸς ὡς νεανίας προέβη εἰς τὴν πρῶραν καὶ ἀνελκύσας τὴν κολοκύνθην ἤρχιε ν' ἀνασύρῃ τὸ τριχόπλεκτον νῆμα, ἐλαφρῶς παρακολουθοῦντος τοῦ κωπηλάτου τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ. Οἱ ἄλλοι ἡγήθησαν μετὰ συγκινήσεως ἀναμένοντες τὰ ἀλλεπάλληλα ἄγκιστρα· ἀλλὰ ταῦτα ἀνῆρχοντο πάντα κενά.

— Τέλος πάντων νὰ κ' ἕνα ἔκαποδάκι ! ἀνέκραξε περιχαρὴς ὁ Ἀχιλλεύς πρῶτος ἰδὼν ὅτι ἐν ἄγκιστρον δὲν ἦτο κενόν. Ὁ Καπετὰν Κωσταντῆς ἔρρηξε θορυβῶδη καγχασμόν.

— Γεῖά σου κύρ Ἀχιλλέα, δὲν ἔξερεις οὐδὲ τί βάζουν δόλωμα ἑς τὸ παραγάδι ! . . . ψαράς μὲ γάντια ! . . .

Καὶ οἱ λοιποὶ συνεμερίσθησαν τοὺς σκωπτικούς γέλωτας τοῦ παλαιοῦ ναυτικοῦ, μὴδὲ τῆς Ζωῆς ἐξαίρουμένης. Ὁ δὲ Ἀχιλλεύς διὰ νὰ μὴ δείξῃ ὅτι ἐπειράχθη ἐγέλα καὶ αὐτός.

— Δόξα σοι ὁ θεός ! καὶ καλὸ μᾶς ἔρχεται ! . . . Καὶ ἡ μορφή τοῦ Καπετὰν Κωσταντῆ ἐπορφυρώθη ἐκ χαρμολίνης προσδοκίας.

Ἐφαίνετο δὲ ἀληθῶς τανυόμενον καὶ τρέμον τὸ νῆμα. Ὅλοι ἔσπευσαν πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς λέμβου, ἥτις ἐκινδύνευεν οὕτω ν' ἀνατραπῇ καὶ μόλις ἠδυνήθη ὁ λεμβούχος νὰ τοὺς πείσῃ νὰ καθήσουν, τοῦ ναυτικοῦ προσθέντος ὅτι ἄλλως δὲν ἀνασύρει τὸν ἰχθύν.

— Συναγρίδα! εἶπε τέλος καὶ ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος μέγαν ἀργυρόχρουν ἰχθύν ἰσχυρῶς ἀσπαίροντα καὶ καμμύοντα τοὺς ὀφθαλμούς. Σχίσας τὸ στόμα ἀφῆρεσε μετὰ τριγμοῦ τὸ ἄγκιστρον καὶ ἔρριψεν εἰς τὸ κύτος τῆς λέμβου θριαμβευτικῶς τὴν ἄγρην.

Ἄλλ' ἦτο οὗτος ὁ μόνος συλληφθεὶς· τὰ λοιπὰ ἄγκιστρα ἀνεσύρθησαν κενὰ καὶ μετ' ὀλίγον ἀνελκύσθη καὶ ἡ εἰς τὸ ἕτερον πέρας τοῦ νήματος δεδεμένη κολοκύνθη.

— Ἀτυχος σήμερα, Σταυρῆ, εἶπεν ὁ γέρον ναυτικός, ἕνα καὶ μονάκριβο!...

— Δὲν λές πῶς κι' αὐτὸ ἀπὸ στραβῆ τύχη βρέθηκε, καπετάνιε!... Πῶς νὰ 'πιτύχῃ τὸ παραγάδι ποῦ χθὲς βράδυ, βράδυ ὅτι τὸ κουβάριάζα πέρα 'ς τὸ μῶλο, νὰ σου 'μπροστὰ ὁ παπᾶ Γιάννης κι' ὁ σπανὸς ὁ ψάλτης ὁ κύρ Λουκάς. Καὶ δὲν φτάνει ποῦ διαβήκανε, παρὰ μὲ καλῆσπερίσανε κι' ὅλα.

Ἦχηροὶ γέλωτες ὑπεδέχθησαν τοὺς λόγους τοῦ προληπτικοῦ λεμβούχου.

Ἡ ὥρα παρῆλθε χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσωσι χάρις εἰς τὸ παραγάδι καὶ ὁ ἥλιος πρὸ πολλοῦ ἐχρύσου τὰ ὑπὸ τῶν κωπῶν σπαθιζόμενα νερά.

— Καλὰ εἶν' ἐδῶ γιὰ τῆς καθηταίς...

— Ὅχι, καπετάνιε, κάλλιο 'λίγο παραπερίτσα, γιατί' ἔχει ὅλο φύκιο ἐδῶ καὶ θὰ πιάνονται τάγκιστρα.

Ὁ λεμβούχος ἔρριψε μετ' ὀλίγον τὴν σταυρωτὴν ἄγκυραν, ἵνα κρατῇται πῶς ἐν ἀκινήσει ἡ λέμβος. Ὅλοι ἤρχισαν νὰ παρασκευάζωσι τὰ ἄγκιστριά των. Καὶ νέοι γέλωτες πάλιν, διότι αἱ γαρίδες ὠλισθαίνον ἀπὸ τὸν δάκτυλον τῆς Καλλιόπης καὶ ἐπήδων εἰς τὰ γόνατα τῆς Ἑλένης, ἥτις τὰς ἐφοβεῖτο. Ὁ Ἀχιλλεὺς ἵνα προλάβῃ νέα σκώμματα ἀφῆρεσε τέλος τὰ χειρόκτια, ἀλλὰ τόσον ἀδεξιῶς προσήλου τὰ δολώματα, ὥστε ἔφευγον ἀπὸ τοῦ ἄγκιστρον μόλις ἔρριπτεν αὐτὰ εἰς τὸ ὕδωρ· ἐκ φιλοτιμίας δὲ δὲν ἐπεκαλεῖτο καὶ τὴν βοήθειαν τοῦ Μπάρμπα-Σταυρῆ, ὡς ἔπραττεν ἡ δεσποινὶς Ἑλένη φοβούμενη νὰ ἐγγίσῃ διὰ τῆς χειρὸς τὰ ζωντανὰ ἐκεῖνα ζιζάνια τῆς θαλάσσης.

Πάντας ὑπερεῖχεν ὡς πρὸς τὴν ἐπιτηδειότητα ἡ Ζωή. Οἱ μικροὶ αὐτῆς δάκτυλοι μετὰ θαυμασίας ταχύτητος καὶ ἰδιαζούσης χάριτος ἐχειρίζοντο τὰ ἄγκιστρα. Τὴν ἐβοήθει δὲ καὶ ἡ τύχη· ἀνέσυρε τὸν τρίτον σπάρων, ἐνῶ ὁ πατήρ αὐτῆς μόλις εἶχε συλλάβῃ ἕνα χάνον, ὁ Γεώργιος ἕνα κοβιὸν καὶ οἱ ἄλλοι τίποτε.

Ἡ Καλλιόπη κάθιδρως καὶ πορφυρὰ ἐκ πείσματος εἰς μάτην ἐταλάντευε καὶ ἀνέσυρε συνεχῶς τὴν καθητὴν. Ἡ τὰ ἄγκιστρια ἦσαν ἄθικτα ἢ κενὰ ἐντελῶς.

— Ἡ δὲν μου τσιμποῦν ἡ μοῦ παίρνουν τὰ δολώματα καὶ φεύγουν τὰ σιχαμένα! ἔκραζεν ὀργίλως.

— Μὰ ἔτσι ποῦ φωνάζετε σὰς ἀκοῦνε καὶ φεύγουν ὅλα, παρετήρησε γελῶν ὁ Γεώργιος.

— Ἀκοῦν τὰ ψάρια; ἠρώτησεν αὕτη μετὰ κωμικωτάτης σοβαρότητος τὸν Καπετὰν Κωσταντῆ.

— Πῶς δὲν ἀκοῦνε; μόνον φωνὴ δὲν ἔχουν. Γι' αὐτὸ λέμε: ἄφωνος 'σάν ψάρι.

— Καλὰ ποῦ δὲν εἴσθε ψάρι, κυρία Καλλιόπη, ὑπέλαθε πονηρῶς μειδιῶν ὁ Γεώργιος.

— Γιατί, γιὰ νὰ μὴν πιᾶσθῃ 'ς τάγκιστρο;

— Ὅχι δά· ἀλλὰ θὰ ἐσκάζετε ποῦ δὲν θὰ ἠμπορούσατε νὰ βγάλετε φωνή.

— Κακία σας καὶ προσβολή μου· θὰ 'πῇ πῶς σὰς πειράζει ἡ φωνή μου. Καὶ τὸν προσέβλεψε μὲ τὸ σύνθετος τολμηρὸν βλέμμα.

— Ὅχι δά, μὴ μὲ παρεξηγεῖτε· εἶπα ἴσα ἴσα καλὰ ποῦ δὲν εἴσθε ψάρι.

— Ἐγὼ ὅμως λέγω κρῖμα ποῦ δὲν εἴσθε ψάρι.

— Γιατί τάχα;

— Γιὰ νὰ μοῦ τσιμπήσετε τοῦλάχιστον ἐσεῖς.

— Αὐτὸ γίνεται, ἂν θέλετε, καὶ χωρὶς νὰ ἦμαι ψάρι, ἀπεκρίνατο ὁ νέος χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

Ἄλλ' ἡ Ζωή, ἥτις ἦτο πλησίον, ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους καὶ ἡ ὄψις αὐτῆς ὠχρίασε. Τῇ αὐτῇ στιγμῇ ἡ Ἑλένη ἐφώνησε θριαμβευτικῶς:

— Φέρνω κατὰ μεγάλο, βαρὺ, ἀσῆκωτο· βοήθησε, Μπάρμπα Σταυρῆ, γιατί' θὰ κοποῦν τὰ δάκτυλά μου.

— Βαρὺ εἶνε μὰ δὲν εἶνε ψάρι, εἶπεν ὁ ἔμπειρος λεμβούχος.

Καὶ ἀληθῶς ἀνεσύρθη ἀνηρτημένον ἀπὸ τοῦ ἄγκιστρον σεσηπὸς τι χονδρὸν ὑπόδημα πρὸς γενικὴν θυμηδίαν.

Ἄλλ' ἡ λέμβος ἔνεκα ἐλαφροῦ κυματισμοῦ τῆς θαλάσσης περιστρεφομένη μετεκίνησε τὰς καθητὰς καὶ ἐπανειλημμένως ἀνέσυρεν ἀπὸ τῶν ἄγκιστρῶν του ὁ εἰς ἀνηρτημένην τὴν καθητὴν τοῦ ἄλλου. Δις ὁ Γεώργιος ἀνέσυρε τῆς Ζωῆς τὴν καθητὴν.

— Κυρία Ζωή, 'μπερδευμένα τὰ πράγματα μεταξύ μας· θὰ μαλλώσωμε, φαίνεται.

— Γιατί νὰ μαλλώσωμε; τί ἔχομε νὰ μοιράσωμε, ἀπεκρίνατο μελαγχολικῶς ἡ νεάνις.

Τὰ δολώματα ἐτελείωσαν σχεδὸν καὶ ὁ ἥλιος ἔκαιεν ὑπερμέτρως μεθ' ὅλην τὴν θαλασσίαν αὔραν καὶ τὸ λινοῦν στέγασμα τῆς λέμβου.

Ὁ Καπετὰν Κωσταντῆς ἐγνώματευσε νὰ παῖσῃ ἡ ἡκιστα πλουσία διὰ καθητῶν ἀλιεία καὶ νὰ δοκιμάσωσιν ὀλίγον καὶ τὴν συρτὴν.

Ἐβοήθει δὲ πρὸς τοῦτο καὶ ὁ ὀλονέν ἐνδυναμούμενος ἄνεμος, ἀρκῶν ὅπως πληρώσῃ τὸ ἱστίον τῆς λέμβου. Ἄλλ' ἀφοῦ καὶ ἡ πτεροφόρος συρτὴ μετὰ μίαν ὥραν δὲν συνέλαβεν ἢ τρία σαυρίδια, ὅλοι ἦσαν σύμφωνοι νὰ πλεύσωσι πρὸς τὴν ξηράν, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ἡ ὥρα ἦν ἐνδεκάτη, καὶ αἱ ἐν τῇ λέμβῳ τροφαὶ εἶχον καταναλωθῇ, καὶ ὕδωρ δὲν ὑπῆρχε πλέον ὅπως σθέσῃ τὴν δίψαν τῆς φλογεράς Καλλιόπης. Δὲν ἀπείχον δὲ πολὺ τῆς ἐξοχῆς τοῦ κ. Ματθία, ἧς διεκρίνοντο τὰ δένδρα καὶ ὁ λευκὸς οἰκίσκος, καὶ ὁ ἄνεμος οὐριος πνέων ἔφερεν αὐτοὺς ἐντὸς ἡμισείας ὥρας πρὸς τὴν βραχὴν ἀκτὴν. Ταύτης ὑπερέκειτο ὁ κήπος τοῦ ἐμπορίου μέσῳ καὶ ἄλλων κήπων κείμενος, ἦτο δ' οὐχὶ μακρὰ ἀλλ' ἀνηφορικὴ ἡ ὁδός.

Ἀπὸ τοῦ οἴκου διέκριναν τοὺς ἐν τῇ λέμβῳ προσεγγίζοντας καὶ ὁ κ. Ματθίας ἐχαιρέτιζε σείων τὸ κυανόστικτον μαντίλιόν του.

Ἀπεβιάσθησαν ἐπὶ προέχοντος βράχου πάντες αἰμωδιῶντες, κεκμηκότες, ἐκτὸς τοῦ παλαιοῦ ναυτικοῦ. Καὶ αὕτῃ ἡ Καλλιόπη εἶχεν ἀπολέσῃ τὴν διαρκὴ εὐθυμίαν καταβληθεῖσα τόσον ὑπὸ τῆς δίψης, ὥστε ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἔχει δύναμιν νὰ ἀναβῇ, ἂν δὲν πῇ πρῶτον ὕδωρ. Ἀνῆλθον λοιπὸν πρὸς τὸν οἶκον οἱ λοιποὶ ἐκτὸς τῆς Καλλιόπης καὶ τοῦ Ἀχιλλέως μεμφιμοιρῶντες ὅτι ἔμελλε νὰ συντροφεύσῃ τὴν ἀδελφὴν του ὑπὸ τὸν ἥλιον, οὗ τὴν θερμότητα δὲν ἤρκει ν' ἀποκρούσῃ τὸ ἀλεξήλιον αὐτοῦ.

Ὁ Γεώργιος ἐδίστασε πρὸς στιγμὴν, ἂν ὤφειλε νὰ μείνῃ ἢ ν' ἀνέλθῃ, ἀλλ' ἐν βλέμμα τῆς Ζωῆς, ἐν ᾧ ἐμάντευσε κεκρυμμένην γλυκεῖαν πρόσκλησιν, τὸν παρέσυρε. Συνώδευσε τὴν κόρην σιωπηλὸς βαίνων ἀριστερά της καὶ δις ἢ τρίς εἰς δύσβατα μέρη ἐβοήθησεν αὐτὴν ν' ἀνέλθῃ ἀπὸ τοῦ βραχίονος ἀνελκύσας. Συγκρίνων δ' ἐν τῇ ἀνόδῳ τὸ λιγερὸν ταύτης καὶ εὐμελὲς ἀνάστημα πρὸς τὸ χαμηλὸν καὶ εὐσαρκον τῆς Καλλιόπης σῶμα, τὴν περικαλλῆ καὶ ἀγαλματώδη μορφήν πρὸς τὴν χαρίεσσαν καὶ ζωηράν τῆς κόρης τοῦ Ματθία, ὁ νέος ὡμολόγει καθ' ἑαυτὸν ὅτι, ἂν ἐκείνη ἠδύνατο νὰ τέρψῃ προσκαίρως, ἀλλ' ἡ Ζωὴ μόνη ἠδύνατο νὰ ἐμπνεύσῃ ἀληθῆ καὶ διαρκῆ ἔρωτα. Καὶ ἐκ τῆς συγκρίσεως ταύτης, ἣν δῆθεν ὡς ἀδιάφορος παρατηρητῆς ἔκαμνε, ἠσθάνθη ἀρρήτως γλυκὺ ἐν τῇ καρδίᾳ συναίσθημα εὐαρεσκείας ὅτι δὲν ἔμεινε μετὰ τῆς Καλλιόπης, ἀλλ' ἀνῆλθε μετὰ τῆς Ζωῆς. Καὶ δὲν ἠδύνατο οὐδ' αὐτὸς νὰ ἐννοήσῃ διατὶ πράξις τόσον ἀπλὴ καὶ ἀσήμαντος καθ' ἑαυτὴν τὸν νύχταριστεν τόσον.

(Ἔπειτα συνέχεια).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

ΚΡΗΤΗ ΚΑΙ ΚΡΗΤΕΣ

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον].

Β'

Ἀνυπομόνουν μεγάλως νὰ ἐπισκεφθῶ τῆς νήσου τὸ ἐσωτερικόν. Ἦθελον νὰ ἴδω ἀγροτικούς καὶ ὄρεινους πληθυσμούς, καὶ ν' ἀκούσω τὴν γλῶσσάν των. Οἱ ὄρεσίβιοι λαοί, καί, γενικώτερον, οἱ πόρρω τῶν πόλεων κατοικοῦντες, ἀποτελοῦσι σπουδαιότατην βάσιν πάσης χώρας, καὶ τούτων τὴν συναναστροφὴν δὲν πρέπει ν' ἀμελῇ ὁ πρὸς σπουδὴν ἀποδημῶν. Προαίσθημά τι, ἐντελῶς ἐπαληθεύσαν μετὰ μικρόν, μοὶ παρίστα πιθανὴν τὴν διατάραξιν τῆς τάξεως ἐν Κρήτῃ. Ὁ φόβος ἐνδεχομένης ἀποτυχίας τοῦ σκοποῦ, ὅστις μὲ εἶχε φέρει εἰς τὴν νῆσον, ἐξεβίαζε τὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἀναχώρησίν μου. Ἐπίσκεψις εἰς τὰ δυτικὰ διαμερίσματα τῆς Κρήτης, σπουδῇ τῶν ὀρεινῶν καὶ πολαιμικῶν ἐκείνων ἐπαρχιῶν, ἅμα δὲ καὶ μία εὐλαβὴς πορεία πρὸς τὴν μαρτυρικὴν μονὴν τοῦ Ἀρακιδίου, ἦτο σκοπὸς καὶ δίκαιος πόθος τοῦ ταξιδιῶν μου. Ἐὰν ἀπέτυχον εἰς τὸ πρῶτον, τοῦλάχιστον ἐπέτυχον εἰς τὸ δεύτερον.

Τὸ ἀτμόπλοιον ἀπεβίβασεν ἡμᾶς εἰς Ρέθυμνον, τὴν Ρηθύμναν τῶν πάλαι χρόνων, ἣν ἐνιοὶ τῶν συγχρόνων ἀποκαλοῦσιν ἰδιοτρόπως «τὸ Ρέθυμνος». Τρίτῃ τὴν τάξιν πόλις τῆς Κρήτης ἡ Ρηθύμνη ἀπλοῦται, ὅπως καὶ αἱ δύο ἄλλαι, ἐπὶ τῆς βορείας τῆς νήσου ἀκτῆς, καὶ κατέχει τὸ μέσον σχεδὸν τῆς μεταξύ Χανίων καὶ Ἡρακλείου ἀποστάσεως. Φρουρίου τείχεϊ ζωννύουσι τὴν πόλιν. Τὰ πέριξ εἶναι ξηρά, οἱ δὲ ὑπερκείμενοι βράχοι ἐβάφησαν ἀπὸ αἷμα Χριστιανικόν, ὅπερ ἀφθόνως ἔχυσαν οἱ Τούρκοι ὁπότε ἤλωσαν τὸ Ρέθυμνον. Ἡ ἐντύπωσις ἐκ τῆς θεάς καὶ τῆς ἐντὸς τῆς πόλεως προχείρου περιοδείας εἶναι μᾶλλον εὐχάριστος. Κρίνων τις πόλιν ἢ χώραν πρέπει πρωτίστως νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς ἔζησε, ζῇ, καὶ ἀναπτύσσεται, καὶ τὰς περιπετείας ἀφ' ὧν διήλθε καὶ διέρχεται. Ἐπειγόμενος ν' ἀναχωρήσω αὐτοστιγμὴν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀρακιδίου, δὲν εἶχον τὸν ὑλικὸν καιρὸν ὅπως ἐξετάσω τὴν πόλιν ἐν λεπτομερείᾳ. Ὅτι ὁμως εἶδον μὲ ἐνέπλησεν ἐλπίδος καὶ χαράς, καθόσον μοὶ ἐπέδειξε προκόπτουσαν σχετικῶς τὴν πόλιν, ὑπὸ τὴν ὥθσιν τοῦ Χριστιανικοῦ στοιχείου, ὅπερ, καίτοι ἐν μειονότητι, ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας δύο μεγάλας πόλεις τῆς Κρήτης, εἶναι ὁμως ὁ νοῦς καὶ ὁ ἄξων περὶ ὃν ἐκτυλίσσονται αἱ ἐπιστῆμαι, αἱ τέχναι, καὶ ἐν γένει ἡ ζωὴ. Τὸ αὐτὸ φλέγον αἶσθημα, τὸ ὑποκαῖον τὰς ψυχὰς τῶν Ἑλλήνων Χριστιανῶν, ἐλάυνει τοὺς Ρεθυμνίους, καὶ τὴν εὐέλπιδά τῆς